

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 25 päivänä huhtikuuta 2018

254/2018

Laki

hedelmöityshoidoista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan hedelmöityshoidoista annetun lain (1237/2006) 2 §:n 1 ja 2 kohta, 6 §:n 4 momentti, 8 §:n 2 ja 6 kohta, 12 §:n 1 momentti, 22 ja 24 §, 26 §:n 2 momentti, 27 §:n 1 momentti ja 35 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 2 kohta laissa 254/2016 ja 35 §:n 1 momentti laissa 376/2009, seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *parilla* naista ja miestä, jotka elävät keskenään avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa taikka kahta naista, jotka elävät keskenään avioliitossa, rekisteröidyssä parisuhteessa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa;

2) *hoitoa saavalla* paria tai sellaista naista, joka ei elä avioliitossa, rekisteröidyssä parisuhteessa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa;

6 §

Sukusolujen ja alkioden hävittäminen

Palvelujen antajan on ilmoitettava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle, jos sen tiedossa on, että tietyn luovuttajan sukusoluja ei ole käytetty hedelmöityshoitoon ennen niiden hävittämistä.

8 §

Hedelmöityshoidon antamisen esteet

Hedelmöityshoitoa ei saa antaa, jos:

2) hoitoa saavan parin osapuoli on avioliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa muun henkilön kanssa;

6) on syytä olettaa, että lapsi aiotaan antaa adoptiolapseksi.

12 §

Merkinnät ja todistus hedelmöityshoidosta

Hedelmöityshoidossa käytetystä menetelmästä, mahdollisesti asetettujen ehtojen noudattamisesta ja menetelmän käytön ajankohdasta sekä todetusta raskaudesta on tehtävä merkintä hoitosuostumuksen arkistokappaleeseen. Palvelujen antajan on annettava nämä tiedot hedelmöityshoitoa saaneelle.

— — — — —

22 §

Luovutusrekisteri

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto pitää rekisteriä hedelmöityshoitoa varten tehdyistä sukusolujen ja alkioden luovutuksista (*luovutusrekisteri*). Rekisteriin talletetaan palvelujen antajan ilmoituksen perusteella luovuttajan yksilöintitiedot sekä tieto luovuttajan tunnuksesta, mahdollisesta 16 §:n 2 momentissa tarkoitettua isyyden vahvistamista koskevasta suostuksesta ja sen peruutuksesta sekä siitä, onko kyse siittiöiden, munasolujen vai alkioden luovutuksesta.

24 §

Lupa

Sukusolujen ja alkioden varastointiin ja hedelmöityshoidon antamiseen on oltava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston lupa. Lupa voidaan myöntää sellaiselle terveydenhuollon toimintayksikölle tai erikoislääkärille, jolla on toiminnan edellyttämä erityisasiantuntemus ja henkilökunta sekä asianmukaiset tilat ja laitteet toimintaa varten ja joka esittää selvityksen 9 §:ssä tarkoitetun neuvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Lupa voidaan myöntää myös niin, että se koskee vain tiettyä varastointi- tai hoitomenetelmää.

26 §

Toimintatiedot ja toiminnan tarkastus

— — — — —

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi määrätä toiminnan tarkastettavaksi.

27 §

Luvan peruuttaminen

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi peruuttaa 24 §:ssä tarkoitetun luvan, jos sukusolujen tai alkioden varastoinnissa taikka hedelmöityshoidossa on olennaisesti rikottu toimintaa koskevia säännöksiä. Jos toiminnassa esiintyy puutteita tai epäkohtia, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi määrätä toiminnan keskeytettäväksi, kunnes puutteet tai epäkohdat on korjattu, taikka peruuttaa luvan, jos puutteita tai epäkohtia ei ole korjattu sen asettamassa kohtuullisessa määräajassa.

— — — — —

35 §

Hedelmöityshoitorikkomus

Joka tahallaan antaa hedelmöityshoitoa, vaikka

- 1) hoitoa saavan parin osapuoli on avioliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa muun henkilön kanssa,
 - 2) on perusteltua syytä olettaa, että raskaus aiheuttaisi naisen iän tai terveydentilan vuoksi huomattavan vaaran naisen tai lapsen terveydelle,
 - 3) on ilmeistä, ettei lapselle voida turvata tasapainoista kehitystä taikka
 - 4) on perusteltua syytä olettaa, että lapsi aiotaan antaa adoptiolapseksi, on tuomittava *hedelmöityshoitorikkomuksesta* sakkoon.
- — — — —

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2019.

Ennen tämän lain voimaantuloa luovutettuja sukusoluja saadaan käyttää kahden naisen muodostamalle parille annettavaan hedelmöityshoitoon vain, jos luovuttaja suostuu tähän tai on antanut 16 §:n 2 momentin ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetun suostumuksen.

Helsingissä 20 päivänä huhtikuuta 2018

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Oikeusministeri Antti Häkkänen